

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819201047
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819201047.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, I. G. G., T. XX.XX.XXXX, I. I. I., T. XX.XX.XXXX, U. Č. X. C. S. Z. M. I., Y. T. XXX/X, I., zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: S. G., T. XX.XX.XXXX, U. H. I. XX, U.Č.. G. X, XXX XX D. I., Č. M., za účasti otca: C. G., T. XX.XX.XXXX, H. H. XXXX, D. T. U.Ľ., za účasti starej matky: V. G., T. XX.XX.XXXX, H. H. XXXX, D. T. U., U.Č.. Ú. T. D. U. B. G., D. XXX/XX, T. - X., o zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti matky, t a k t o

rozhodol:

Súd zveruje mal. deti G. G., T. XX.XX.XXXX Z. I. I. Y., T. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, týmto samení výrok rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k.: 8P/161/2014-16 zo dňa 09.10.2014.

Otec mal. detí je povinný platiť výživné na každé z mal. detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajší súd domáhala zverenia mal. G. G., T. XX.XX.XXXX Z. I. I. I., T. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca platením výživného na mal. deti. Zároveň žiadala zákaz styku otca s mal. deťmi. Vo svojom návrhu uviedla, že s deťmi je v telefonickom kontakte. Deti chcú bývať s ňou. Je manžel so zverením mal. detí do jej osobnej starostlivosti súhlasí.

2. Otec sa k návrhu nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil a svoju neúčast' neospravedlnil.

3. Stará matka sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila, toho času sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že nemôžu zaujať jednoznačné stanovisko ohľadom zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti matky, pretože nepoznajú aktuálne rodinné, bytové a sociálne pomery na strane matky. Nemajú vedomosť o zdravotnej spôsobilosti matky, či bude schopná poskytovať deťom osobnú a zdravotnú starostlivosť. Stará matka, ani otec nemajú vytvorené vhodné bytové podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti. Stará matka je vo výkone trestu odňatia slobody.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom svedka N. G., oboznámením návrhu matky, podnetom na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 11.03.2019, sp. zn. 8P/47/2019, uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/31/2019-12 zo dňa 14.02.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, rozhodnutia tunajšieho súdu č.k. 8P/161/2014-16 zo dňa 09.10.2014, písomnými podaniami matky, zápisnicou o výsluchu matky pred dožiadaným Okresným súdom v Ú. T. B. zo dňa 22.07.2019, správy Mestského úradu D. I., odbor sociálnych vecí a zdravotníctva o prešetrení bytových podmienok zo strany matky, dokladmi o príjme matky a jej terajšieho manžela, lekárskou správou od I. C. Q., praktického lekára pre dospelých, dokladmi o zmene výšky dávky sociálnej podpory, správy z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody o prešetrení pomerov, správy z Centra pre deti a rodiny v I., lustráciu v Sociálnej poisťovni a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 8P/161/2014-16 zo dňa 09.10.2014 boli mal. deti, G. G., T. XX.XX.XXXX Z. I. I. I., T. XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov V. G., T. XX.XX.XXXX Z. N. G., T. XX.XX.XXXX. Rodičia boli zaviazaní platením výživného na každé z mal. detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

7. Uznesením č.k. 6P/31/2019-12 zo dňa 14.02.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil starej matke V. G., T. XX.XX.XXXX odovzdať mal. G. G., T. XX.XX.XXXX Z. I. I. I., T. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I.. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že stará matka bola uznaná vinnou za prečin krádeže, za spáchanie ktorého bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov nepodmienečne, pričom nástup na výkon trestu odňatia slobody jej bol nariadený na deň 20.02.2019. Otec mal. detí sa nachádzal vo vyšetrovacej väzbe, matka žila v Č. M..

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou podal na tunajší súd dňa 11.03.2019 podnet na uloženie výchovného opatrenia vo forme pobytu mal. detí G. G., T. XX.XX.XXXX Z. I. I., T. XX.XX.XXXX v Centre pre deti a rodiny I., najdlhšie na dobu šesť mesiacov. Vec doposiaľ nie je právoplatne skončená.

9. Zo zápisnice o výsluch matky spísanej na Okresnom súde v Ú. T. B. dňa 22.07.2019 vyplýva, že matka je vydatá za N. G., T. XX.XX.XXXX. Má ďalšie vyživovacie povinnosti k mal. deťom, a to T. G., T. XX.XX.XXXX, ktorému poskytuje spolu s otcom maloletého osobnú starostlivosť, N. N., T. XX.XX.XXXX, ktorá je v starostlivosti svojho otca C. N. a na ktorú uhrádza výživné vo výške 820,- Kč, Q. I., T. XX.XX.XXXX, ktorý je v starostlivosti starej matky D. I. a na ktorého platí výživné vo výške 820,- Kč mesačne. Výživné uhrádza riadne, nemá v súčasnosti žiadny dlh na výživnom pre mal. Q. I. Z. I. N. N.. Pokiaľ ide o úhradu výživného na mal. G. Z. I. uhradila celý dlh. Jej manžel má vyživovaciu povinnosť k mal. N. G., T. XX.XX.XXXX a Z. G., T. XX.XX.XXXX a na obe deti uhrádza výživné vo výške 4.700,- Kč. V súčasnej dobe je na rodičovskej dovolenke, naposledy pracovala v spoločnosti Z. G..M..B., S., X.. Poberá rodičovský príspevok vo výške 8.379,- Kč mesačne. Iné príjmy nemá, je nemajetná, nemá žiadne dlhy. Manžel je samostatne zárobkovo činnou osobou a jeho mesačný čistý príjem je asi do 30.000,- Kč mesačne. Bývajú s manželom a mal. T. v dvojizbovom mestskom byte. Čo sa týka nákladov spojených s bývaním uhrádzajú nájomné vo výške 3.954,- Kč, elektrinu vo výške 1.210 Kč, plyn 2.900,- Kč a vodu 655,- Kč. Jej manžel súhlasí so zverením mal. detí do jej osobnej starostlivosti. Mal. deti pozná, bol s ňou na návšteve za deťmi. Je schopná sa o mal. deti postarať, jej zdravotný stav je dobrý. Manžel je ochotný jej so starostlivosťou o deti pomáhať, deti majú k nemu dobrý vzťah.

10. Matka mal. detí vo svojej výpovedi pred tunajším súdom uviedla, že trvá na svojej výpovedi pred dožiadaným súdom. Chce, aby súd jej oboch synov zveril do osobnej starostlivosti. V minulosti boli deti zverené starým rodičom. Starý otec zomrel. Stará matka je stále vo výkone trestu odňatia slobody, a tak z toho dôvodu boli deti umiestnené v X. C. M. Z. S. D. I.. Ich otec sa aktuálne s ňou nekontaktuje. Fyzicky ju napadol, ublížil jej na zdraví a z toho dôvodu aj bol vo výkone trestu odňatia slobody. Je to nezodpovedná osoba. Vie o termíne pojednávania, prevzal si predvolanie, aktuálne by mal byť niekde v Č. M.. Od jeho prepustenia z výkonu trestu dvakrát deťom telefonoval, ale osobne ich nenavštívil. Momentálne je na rodičovskej dovolenke. Žije v spoločnej domácnosti s manželom a ich mal. synom. Ich spolužitie je dobré, harmonické. Manžel súhlasí s tým, aby jej súd zveril synov do osobnej starostlivosti. Poberá rodičovský príspevok. Mimo najmladšieho syna, G. Z. I., má ešte vyživovaciu povinnosť ku ďalším dvom deťom. Mal. N. je zverená do starostlivosti otcovi a Q. je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Nežiada, aby súd rozhodol o úprave styku otca s mal. deťmi a o zákaze styku.

11. Podľa výpovede svedka N. G., manžela matky, súhlasí so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti jeho manželky. Verí, že starostlivosť o deti zvládnu. Pracuje, je živnostník a má pravidelný príjem. Ich manželstvo je výborné, harmonické, nemajú medzi sebou nezhody. Myslí si, že manželka sa zvládne postarať sa o tri deti. Nikdy nebol súdne trestaný a neliečil sa na psychiatrii.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka žije v súčasnosti v Č. M.. O mal. deti začala prejavovať záujem až po ich umiestnení v zariadení. Mal. deti sú pozitívne naklonené návrhu matky a chcú s ňou žiť v spoločnej domácnosti. Otec mal. detí sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody, v apríli 2019 poslal deťom list a v septembri ich kontaktoval telefonicky, v zariadení ich doteraz nenavštívil.

13. Zo správy Mestského úradu D. I., odbor sociálnych vecí a zdravotníctva je zrejmé, že dňa 17.07.2019 bolo v mieste bydliska matky vykonané neohlásené sociálne šetrenie. Matka uviedla, že jej súčasné manželstvo je stabilným vzťahom, nemajú medzi sebou s manželom žiadne výrazné nezhody. Manžel matky je zamestnaný, rodina má pravidelný príjem. Matka uviedla, že jej manžel je pripravený na to, že do rodiny prídu jej dvaja synovia. Je presvedčená, že starostlivosť o tri deti zvládne, a to aj napriek tomu, že bola v minulosti hospitalizovaná na psychiatrii. Uviedla, že rozdiel oproti minulosti je ten, že teraz žije v stabilnom a bezpečnom partnerskom vzťahu, má dostatočné finančné a bytové zázemie. Rodina matky žije v byte o veľkosti 2+1. Byt je priestraný, jednotlivé miestnosti sú veľké. Zariadenie bytu vyhovuje potrebám rodiny s malým dieťaťom. Manžel matky uviedol, že sa na deti teší, je presvedčený, že starostlivosť o ďalšie dve deti zvládnu. Na základe uvedených skutočností majú za to, že matka má vytvorené dostatočné bytové podmienky pre zverenie detí do starostlivosti. Čo sa týka osobnostných a morálnych vlastností matky nie sú z tak krátkého kontaktu s matkou schopní zhodnotiť. Zároveň však im nie sú známe žiadne nedostatky v starostlivosti a výchove syna matky zo súčasného manželstva a rovnako im nie sú známe a neboli im ani oznámené žiadne informácie od štátnych inštitúcií o prípadnom nevhodnom správaní matky alebo jej manžela z oblasti občianskeho alebo partnerského spoluzitia.

14. Podľa správy Centra pre deti a rodiny I. maloleté deti G. G. Z. I. I. boli dňa 19.02.2019 umiestnení do ich zariadenia neodkladným opatrením sp. zn. 6P/31/2019 zo dňa 14.02.2019. Mal. G. G. navštevuje X. ročník základnej školy na ulici S. D. I.. V škole dosahuje dobré vyučovacie výsledky. Na vyučovacích hodinách spolupracuje. Pri príprave na vyučovanie vyžaduje občasný individuálny prístup. Mal. I. I. navštevuje materskú školu na ulici S. D. I.. Má odklad školskej dochádzky. Matka telefonicky kontaktuje deti každú stredu a nedeľu. Dňa 20.04.2019 bola ich osobne navštíviť v zariadení. Dňa 22.09.2019 im poslala balík / sladkosti a hračky /. Otec dňa 24.04.2019 poslal chlapcom list a dňa 17.09.2019 ich telefonicky kontaktoval. Deti majú k matke dobrý vzťah a prejavujú záujem vyrastať v prostredí u matky. Odporúčajú návrhu vyhovieť.

15. Z predloženej lekárskej správy I. C. Q., praktického lekára pre dospelých, zo dňa 05.11.2019 je zrejmé, že matka je registrovaná ako pacientka v ordinácii praktického lekára od 07.07.2016. Zdravotný stav matky je dobrý, matka sa po celú dobu (počas jej registrácie v ambulancii) neliečila v psychiatrickej ambulancii a nebola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v nemocnici. Pri občasných vyšetreniach v ambulancii mala upravený zovňajšok, kontakt bol dobrý, bez známkov agresívneho správania, bez známkov depresívneho ladenia a bez porúch vnímania. Nikdy neprejavila sklony, ktoré sa nezlučujú s výchovou detí.

16. Podľa oznámenia o zmene výšky dávky štátnej sociálnej podpory Úradu práce Č. M. matka poberá rodičovský príspevok na mal. T. G., T. XX.XX.XXXX vo výške 8.379,- Kč.

17. Z daňového priznania pre daň z príjmov fyzickej osoby za rok 2018, týkajúceho sa manžela matky N. G., vyplýva, že základ dane bol vo výške 136.720,- Kč a daň vo výške 20.505,- Kč. Jeho príjmy boli vo výške 341.800,- Kč a výdavky vo výške 205.080,- Kč.

18. Podľa správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, T.-X. stará matka V. G. vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody. Predpokladaný koniec trestu má mať 04.06.2020, lehota k podmienenému prepusteniu je 19.10.2019.

19. Z vykonanej lustrácie v Sociálnej poisťovni nie je zrejmý zamestnávateľ otca mal. detí.

20. Súd vec takto právne posúdil.

21. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

22. V zmysle § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

23. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

24. V zmysle § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

27. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrované nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrované dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 28,79- EUR.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

30. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy. V danom prípade bolo z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že pominuli dôvody na trvanie náhradnej osobnej starostlivosti a otcovi nič nebráni zabezpečovať starostlivosť o mal. deti.

31. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti rozhodol súd v zmysle výroku tohto rozsudku. Rozhodnutím tunajšieho súdu boli mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov V. G. Z. N. G.. Starý otec N. G. zomrel a osobnú starostlivosť poskytovala mal. deťom stará matka. Stará matka bola

uznaná za vinnú z prečinu a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov nepodmienečne s tým, že mala nariadený nástup do výkonu trestu na deň 20.02.2019, preto súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil starej matke odovzdať mal. deti do starostlivosti X. C. S. Z. M. I.. Otec bol v tom čase vo vyšetrovacej väzbe a matka žila v Č. M.. Potom čo boli mal. deti umiestnené v Centre pre deti a rodiny Medzilaborce, matka mal. deti kontaktuje telefonicky každú stredu a nedeľu. Matka bola mal. deti aj osobne navštíviť v zariadení. Matka toho času žije v usporiadaným spôsobom života a spolu so svojim manželom zabezpečuje starostlivosť ich mal. dieťaťu. Súd môže konštatovať, že v živote matky došlo k pozitívnym zmenám. Z predložených správ je zrejmé, že matka má vytvorené aj vhodné bytové podmienky na poskytovanie primeranej starostlivosti o mal. deti a rovnako je schopná aj po zdravotnej stránke zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Rodina matky má tiež zabezpečený pravidelný príjem. Mal. deti majú k matke vybudovaný dobrý vzťah a prejavujú záujem vyrastať v prostredí u matky. Manžel matky so zverením mal. detí do jej osobnej starostlivosti súhlasí. Otec mal. detí v zariadení telefonicky kontaktoval, napísal im aj list, neprejavil však záujem o osobný kontakt s mal. deťmi. K návrhu matky sa nevyjadril a ani pojednávania sa nezúčastnil. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že matka je schopná zabezpečiť primeranú starostlivosť o maloleté deti, a preto zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Je aj v najlepšom záujme mal. detí, aby vyrastali v prirodzenom rodinnom prostredí pri matke.

32. Súd zaviazal otca platením výživného na každé mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, neploleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni nie je zrejmý zamestnávateľ otca. Príjem otca sa v konaní nepodarilo zistiť, preto ho súd zaviazal platením minimálneho výživného. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. V súčasnosti minimálne výživné činí sumu 28,79,- EUR mesačne.

33. Styk otca s mal. deťmi súd neupravoval, nakoľko tento podľa vyjadrenia matky nie je potrebné upravovať.

34. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.